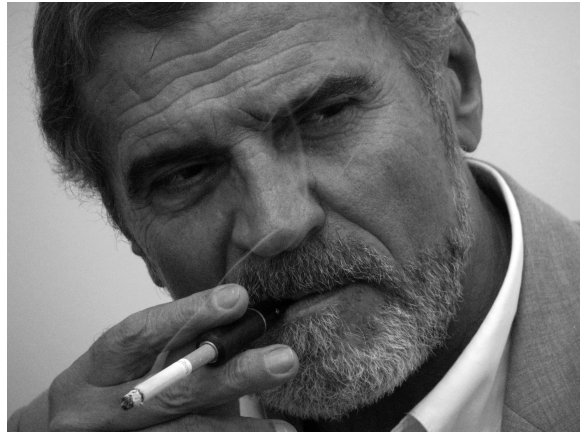

Спасоје Крунић

Биографија Спасоја Крунића

Спасоје Крунић, архитекта и редовни професор Универзитета у Београду на Архитектонском факултету, у пензији је од 2005. Крунић је херцеговачког порекла и православне вероисповести (крсна слава Ђурђевдан), рођен 23. октобра 1939. године у Никшићу, у тадашњој Краљевини Југославији, од оца Војислава (Столац) и мајке Јелене, рођене Когољ (Билећа). Супруга му је Зорица, а синови Војислав и Драгослав.

Основну школу и гимназију завршио је у Београду. Студирао је на Архитектонском факултету у Београду (АФ) 1958–1964, где је дипломирао 1968. године. Пројектовање учи у атељеу проф. Милана Злоковића а дипломира код проф. Богдана Богдановића. Од 1968. до 1970. Крунић је био пројектант и шеф одсека у Стамбено-комуналном предузећу Нови Бечеј, затим пројектант у Заводу за урбанизам у Зрењанину (1970) и водећи пројектант у Заводу за изградњу Београда 1970–1985. Од оснивања Сектора за метро био је члан тима и један од четири аутора поставке система 1973–1977. Члан је УЛУПУДС-а од 1971. где је секретар Комисије за уметничка питања (1976–1978), члан Уметничког савета Удружења и председник архитектонске секције (1989–1992). Самостални је уметник у периоду 1985–1995. Био је учесник и излагач на међународним конгресима конструктора Југославије на Бледу (1986), у Цавтату (1987) и Београду (1996). На Архитектонском факултету бива изабран за доцента (1995), ванредног професор (1998) и редовног професора (2000). Шеф је Катедре за архитектонско и урбанистичко пројектовање на АФ (2001–2002).

Крунић је био председник стручне организације студената,

Клуба младих архитеката (КМА), члан редакције и технички уредник првог издања Атинске повеље на српском језику (1965) и иницијатор репринта овог издања (1998). Један је од покретача едиције Свеске архитектуре издате у 21 издању и прве Летње школе архитектуре на АФ (1962) и оснивач Галерије КМА. Председник је Удружења грађана Београда за заштиту и очување амбијенталних целина од 1990. године. Крунић је био председник Извршног одбора Скупштине града Београда (1997–2000) и потпредседник Владе Републике Србије испред Српског покрета обнове (2000–2001). Комесар је српског наступа на Х бијеналу архитектуре у Венецији, 2006. године. Члан је УЛУПУДС-а, Савеза архитеката Србије, Друштва архитеката Београда и Асоцијације српских архитеката. Од 2007. дописни, а од 2012. редовни је члан Академије инжењерских наука Србије (АИНС).

Архитекта Крунић је аутор више изведених дела различитог архитектонског програма: галерија, затвор, гробље стрељаних, православни храм, становање, меморијални центар, споменици, командни центар (прва пословна зграда изграђена у челику у Србији), кућа за одмор и друго.

Професор Спасоје Крунић се више деценија самостално бави истраживањем нових конструкција, превасходно монтажних префабрикованих система за градњу на трусним и другим подручјима, то јест за људе скромнијих прихода – иноватор је и проналазач четири система у челику и дрвету: 1) Систем Крунић 81 – конструктивни елементи за формирање приземних и вишеспратних зграда (П-1645/81), 1981; 2) Систем Крунић 82 – префабриковане квадратне плоче међуспратне таванице (П-

1961/82), 1982 (оба: Југословенски патентни завод); 3) Систем Крунић 84 – за градњу на трусним и другим подручјима, 1984; 4) Систем Крунић 87 – од шперплоча за мање објекте различите намене, 1987; 5) Склониште – конструктивни систем од елемената у облику кришкасте полулопте од полиестера („пластеник“), 1987. Са М. Перовићем аутор је монографије Никола Добровић: Есеји, пројекти, критике (1998) и самостално монографије Мотел Корал. Уредник је књиге Српска архитектура XX века (2006) и књиге Средњовековни манастири и цркве Србије (2006). Више пута рецензент књига из области архитектуре. Аутор је осамнаест кратких есеја о граду на РТС 1 (1993, 1994. и 1996).

Израдио је самостално и на колективним изложбама (1963–2015), избор: Галерија младих, Нови Сад 1963; Салон архитектуре у Београду (више пута); Бијенале архитектуре у Венецији (2003. и 2014); Самосталне изложбе у Варшави (2004) и Познању (2005); Српска архитектура XX века, Париз 2006; Паралеле и контрасти – Српска архитектура 1980 – 2005, МПУ, Београд 2007; Самостална изложба Нова поетика форме, Централни Дом архитектата, Москва 2007; Портрети архитектата (УЛУПУДС), Београд 2010; Самостална изложба цртежа Увећање, Галерија OZONE, Београд 2011; Мапирање идентитета – Архитектура Београда 1919–2015, МПУ, Београд 2015; Serbia: The city as a regional context for Architecture, Exhibition center of the Vienna I.G. AG, Vienna 2015, Contemporary Green Architecture in China and Serbia, Belgrade 2015, као и у Новом Саду (1963), Волгограду (1982), Милану (1991), Москви (1998) те Берлину (2003), Прагу (2007), Ужицу (2014), Ваљеву (2015) ...

Крунићево дело је приказано у многобројним књигама, лексикографским публикацијама и стручној, недељној и дневној периодици (1970–2015) од којих се издавају следеће публикације:

- I. Štraus, Arhitektura Jugoslavije 1945 – 1990, Sarajevo, 1991, 200–201.
- Der Architekt, Unvergleichlicher Aueschwung, 1997, 237–341.
- Д. Милашиновић Марић, Водич кроз модерну архитектуру Београда, Друштво архитектата Београда, Београд 2002, 8, 26, 70.
- M. Perović, Architecture in Serbia: On the Threshold of the Third Millennium, Architecture in Greece, (Атина) no. 34, 2000, nn.18 – 20.
- В.Н. Белусов, Современая Архитектура Србији, САС 2000, 123.
- The Phaidon Atlas of Contemporary World Architecture, Phaidon, London, 2003, 613.
- M. Perović, Srpska arhitektura XX veka, Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2004, 123n169, 130n172, 160n199, 200, 200, 204, 205–209, 224, 226, 228, 240, 246, 250.
- Љ. Милетић Абрамовић, Паралеле и контрасти, Српска архитектура 1980–2005, Музеј примењене уметности 2007, 72,

83, 121, 150.

- The Phaidon Atlas of 21st Century World Architecture, Phaidon, London 2008, 567.
- M. Mitrović, Arhitektura Beograda 1950–2012, Službeni glasnik, Beograd 2012, 106–107, 162–163.
- Ђ. Алфировић, Експресионизам у српској архитектури, Orion art, Београд, 2016, 110, 133, 140, 148, 156.
- Contemporary Green Architecture in China and Serbia: 15x15, Design Media Publishing Limited, Hong Kong, 2015, 252–259.
- Adolph Stiller (Ed.), Serbia: The city as a regional context for Architecture, Mury Salzmann, Vienna, 2015, 84–85

Добитник је преко педесет награда на домаћим и међународним анонимним конкурсима (1963–2010), као и великог броја друштвених и стручних признања за стваралаштво (1964–2015) од којих се издавају:

- 2015. Орден светог Саве другог степена, Српска православна црква;
- 2013. Добровићева награда, Асоцијација српских архитектата (АСА);
- 2011. Повеља за животно дело у архитектури Србије, АСА (Асоцијација српских архитектата);
- 2011. Награда за животно дело, УЛУПУДС;
- 2009. Равногорска награда;
- 2000. Годишња награда Савеза архитектата Србије;
- 1998. Велика награда Савеза архитектата Србије за животно дело;
- 1995. и 2000. Борбина награда за архитектуру;
- 1991. Велика награда Србије за примењену уметност и дизајн;
- 1984. Октобарска награда Града Београда;
- 1983. Диплома заслужног грађанина Општине Краљево;
- 1982. Специјално признање VIII салона архитектуре;
- 1964. Студентска награда „Рата Богојевић“ Архитектонског факултета из Београда за најбољи рад из пројектовања на четвртој години студије.

Крунић је једини аутор из Србије коме су приказана дела Меморијални центар Равна гора и Палата Зора у: The Phaidon Atlas of Contemporary World Architecture, Phaidon, London – 2003. (за период 1998–2003) и 2008. (за период 2000–2008).

Као страствени путник одушевљено је упијао и претакао у свој живот и рад светлост Медитерана, врелину Блиског истока, духовност Русије, традицију Далеког истока, технологију САД-а и технику Европе.

Као најзначајнији дан у животу професор Крунић истиче доделу ордена Светог Саве.